

ԳԻՐԱԿՐՕԱՌՈՒԹՅՈՒՆ,

ԱՐՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

**ՆՐԱՏԱՐԱԿԶԱԿԱՆ ԻՐԱԳՈՐԾՈՒՄՆԵՐ
ԳԱՆԱՏԱՅԻ ԵՒ ՄԻԱՅԵԱԼ ՆԱԿԱՆԳՆԵՐՈՒ
ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԹԵՄԵՐԻՆ ՆԵՐՍ
1990-2003 ԵՒ 2003-2011**

Ա. ՇՐՋԱՆ - ԳԱՆԱՏԱ
1990-2003

Նայ ժողովուրդին հոգևոր, կրօնական, եկեղեցական և ծիսական բարիքին համար, Նայ Առաքելական Եկեղեցույ Արևմտեան թեմի առաջնորդությունը՝ 2003Էն սկսեալ յապուկ հետապնդումով յորջ աշխատանք կը փանի՝ Կրօնական Առաքելութեան դաշտին ներս բազմաթիւ հրապարակութիւններ կատարելով, յարկապէս վերջին ութը տարիներու ընթացքին, երբ թեմի առաջնորդությունը ստանձնեց Գերշն. Յովնան արք. Տէրպէրեանը:

Սակայն, յարկ գաղափար մը կազմելու համար, կ'արժէ նախ յիշել, որ Տէրպէրեան Սրբազանը, Արևմտեան թեմի առաջնորդությունը ստանալէն առաջ, փաստերկու տարիներ առաջնորդեալ է նաև Գանապայի թեմին: Իր առաջնորդութեան ընթացքին, Գանապայի մէջ ան յորջ աշխատանք տարած է, որպէսզի Նայ համայնքներու հաւաքացեալները ձեռքի տակ ունենան կրօնական, եկեղեցական, ծիսական ու հոգևոր փեսակի (genre) բազմաթիւ հրապարակութիւններ, իրենց թրիստունէական կեանքին գիտելիքները և հոգևոր-կրօնական կեանքը աճեցնելու նպատակով:

Գանապայի իր առաջնորդութեան ընթացքին, Յովնան Սրբազան, հանրութեան փրամադրած է թէ՛ իր ինքնագիր հատորները և թէ՛ բազմաթիւ վերահրապարակութիւններ կատարած է Նայ Եկեղեցույ, Նայ ծեսին և Նայ ժողովուրդի պատմութեան վերաբերող:

Պատմութեան համար, նախ կ'արձանագրենք Գերշն. Յովնան Արք. Տէրպէրեանի Գանապայի առաջնորդութեան ընթացքին, ի՞ր ինքնագիր գործերով, ի՞ր հետապնդումներով և ի՞ր հովանաւորութեամբ կատարուած բազմաթիւ հայերէն և անգլերէն հրապարակութիւններուն ընդհանուր ցուցակը, իրագործուած 1990-2003 տարիներուն.-

. Խոստովանանք, 1991:

. Խոստովանանք (փոքրիկներու), 1991:

. Նարցարան Կիրակնօրեայ դպրոցներու աշակերտութեան համար (արևմտահայերէն), 1991:

. Նարցարան Կիրակնօրեայ դպրոցներու աշակերտութեան համար (արևելահայերէն), 1991:

- . Նայց. Եկեղեցւոյ եօթը խորհուրդները եւ Տաղաւար քօներ, 1991:
- . Աղօթարան Նայ Եկեղեցւոյ, 1991:
- . Աղօթարան Նայ Եկեղեցւոյ (Բ. քաղաք.), 1991:
- . Նաւարամբ, 1991:
- . Նաւարով Խոսարովանիմ, 1991:
- . Անարարանական Խոհեր, *Յովնան արք. Տէրութեան*, 1991:
- . Ապրում Խոհեր, *Յովնան արք. Տէրութեան*, 1991:
- . Մեծ պահքը հանգրուաններով, *Յովնան արք. Տէրութեան*, 1991:
- . Օրագիրէ փրցում Էջեր, 1992:
- . Նայց. Եկեղեցւոյ եօթը խորհուրդները եւ Տաղաւար քօներ, (Բ. քաղաք.), 1992:
- . Արդեօք վրանգումա՞ծ է Նայց. Առաք. Եկեղեցւոյ անսասանութիւնը, *Արմինէ-Քեօշկէրեան*, 1992:
- . Կենցաղավարական ընդհանուր գիրքիքներ, *Արմինէ-Քեօշկէրեան*, 1992:
- . Նաւարով Խոսարովանիմ, (Բ. քաղաք.), 1992:
- . Խօսող Նոգիներ, *Յովնան արք. Տէրութեան*, 1992:
- . «Գանձասար», ասարումարանական հանդէս, 1992:
- . Ճանապարհի դէպի հաւարք, *Արէլ վրդ. Օղլուգեան*, 1992:
- . Նոգենորոգ յուշեր, *Յովնան արք. Տէրութեան*, 1993:
- . Նոգելից հանդիպումներ, *Յովնան արք. Տէրութեան*, 1993:
- . Աղօթարան Նայ Եկեղեցւոյ, 1993:
- . Նարցարան կիրակնօրեայ դպրոցներու աշակերտութեան համար (Բ. քաղաք.), 1993:
- . Կենցաղավարական ընդհանուր գիրքիքներ, (Բ. քաղաք.), 1993:
- . «Գանձասար» ասարումարանական հանդէս, 1993:
- . Ինչո՞ւ ողջը կը փնտրէք..., *Արէլ վրդ. Օղլուգեան*, 1993:
- . A brief historical Survey, *Aratch Chilingirian*, 1993.
- . Աղօթարան Նայ Եկեղեցւոյ, (Բ. քաղաք.), 1994:
- . Գրականի Աղօթարան, 1994:
- . Բանասերդութիւններ, *Շանթ Պասմանեան*, 1994:
- . Խրիմեան Նայրիկ, *Արմինէ-Քեօշկէրեան*, 1994:
- . Փունջ մը Քարոզներ, *Յովնան արք. Տէրութեան*, 1994:
- . Նոգիիս Մկրտութիւնը, *Յովնան արք. Տէրութեան*, 1994:
- . Նորակնունք, *Յովնան արք. Տէրութեան*, 1994:
- . Գրական Նշմարք Կոմիարաս Վրդ.ի բեղուն գրիչէն, *Արէլ վրդ. Օղլուգեան*, 1994:
- . Եկեղեցիին մէջ, Եկեղեցիին հետ, Եկեղեցիէն ետք, *Արէլ վրդ. Օղլուգեան*, 1994:
- . Un bref apercu historique, *Aratch Chilingirian*, 1994.
- . Աղօթարան Նայ Եկեղեցւոյ (Ե. քաղաք.), 1995:

- . Նայց. Եկեղեցւոյ եօթը խորհուրդները եւ Տաղաւար քօները (Գ. քաղք.), 1995:
- . Նաւարամբ (Գ. քաղք.), 1995:
- . Տոքթ. Կարապետ Խաչերեանի Օրագիրը, 1995:
- . Քարոզներ, *Յովնան արք. Տէրութեան*, 1995:
- . Մեծ Պահքի Խորհրդածութիւններ, *Յովնան արք. Տէրութեան*, հր. Ա., 1995:
- . Մարտումներ հոգեւոյս Վազգէն Ա. Վեհափառի շիրիմին առջեւ, *Յովնան արք. Տէրութեան*, 1995:
- . Յիսուս Քրիստոսի Առակները, *Արել վրդ. Օղորդեան*, 1995:
- . Եկեղեցական քօմարագիւրթիւն, *Գէորգ եպս. Մէրայրարեան*, 1995:
- . «Նորակնունք» (բացատիկ), 1995:
- . «Նորակնունք», թիւ 1, 1995:
- . «Նորակնունք», թիւ 2, 1995:
- . «Նորակնունք», թիւ 3, 1995:
- . Un bref apercu historique, *Hratch Chiligrarian*, (Բ. քաղք.):
- . Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա.ի հովուապետական անդրանիկ այցելութիւնը Գանաւրա, 1996:
- . «Նորակնունք», թիւ 4, 1996:
- . «Նորակնունք», թիւ 5, 1996:
- . Նարեկան կիրակնօրեայ դպրոցներու աշակերպութեան (արեւելահայերէն), 1996:
- . Նաւարով խոսքովանիմ (Գ. քաղք.), 1996:
- . Նաւարով խոսքովանիմ (Գ. քաղք.), 1996:
- . Սուրբ Պարարագ (Ա. եւ Բ. քաղք.), 1997:
- . Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա.ի երկամեայ փեղեկութիւն Նայասարան՝ Երկիր Ուխտավայր, 1997:
- . 1700ամեակ քրիստոնէութեան Նայասարանի մէջ պետական կրօն հոգակման, 1997:
- . Նոր Տարին կը ծնի մարդուն մէջ, *Յովնան արք. Տէրութեան*, 1997:
- . Տաղաւար Քարոզներ եւ Ելոյթներ, *Յովնան արք. Տէրութեան*, 1997:
- . Խոհեր, *Յովնան արք. Տէրութեան*, 1997:
- . Մեծ Պահքի խորհրդածութիւններ, հր. Բ., *Յովնան արք. Տէրութեան*, 1997:
- . Introduction to the Bible, *Fr. Vahan Hovhannesian* (Engl. եւ Arm.), 1997.
- . An Armenian Doctor in Turkey, *Dora Sakayan*, 1997.
- . Face to Face with ourselves, *Karekin I*, 1997.
- . Նոզնոր ճանապարհորդութիւն, հր. Գ., *Յովնան արք. Տէրութեան*, 1998:
- . Նայասարանը առաքելութիւն է, *Կարէն Մարտոսեան*, 1998, (հայ. եւ անգլ.):
- . Յիսուսի Առակները (հայ. եւ անգլ.), 1998:
- . Յիսուսի Կեանքը (հայ. եւ անգլ.), 1998:
- . Կէր առ Կէր, *Լիլիթ Մարգսեան*, 1998:
- . Մարտիկը եւ Գայլը, *Քարմէն Պայթազար*, 1998:
- . Սպիտակ Իշխանութիւն, *Լիւսի Սիւսեան*, 1998:
- . Love, Prayer եւ Hope, *Karekin I*, 1998.

- . The Relationship of the Armenian Church with other Christian Churches, *Hagop Nersoyan*, (Engl. և Arm.), 1998.
- . Խոհեր, *Գաբեգին Ա.* (կազմեց *Արմինե Բեռլեդեան*), 1999:
- . Խրապի թանգարան, *Աղբյուրաբանության Պատրիարք*, 1999:
- . Նաուպով խոսքովանիմ, 1999:
- . Յիսուսի հրաշքները, 1999:
- . Յիսուսի բժշկությունները, 1999:
- . Խոսքի Պատարագի Նշխարին պես բաժներ եմ իմ Ժողովուրդին, *Գաբեգին Ա.*, 1999:
- . Խոհեր, *Գաբեգին Ա.*, (Բ. փայգր.), 1999:
- . Թեմի Կանոնադրություն, 1999:
- . Օրմանեան Պատրիարքի Սինիոզիտմի դասախոսություններ, 2000:
- . Խմբուրիս աղօթքով, *Յովնան արք. Տերպեդեան*, 2000:
- . Նայոց Եկեղեցին, *Օրմանեան Պատրիարք*, 2000:
- . Christology of St. Nerses, *Arch. Hovnan Derderian*, 2000.
- . Դամբանականք, *Յովնան արք. Տերպեդեան*, 2000:
- . Նոգեշունչ մանրապարումներ, *Յովնան արք. Տերպեդեան* (Բ. փայգր.), 2000:
- . Փունջ մը Քարոզներ, հր. Բ., *Յովնան արք. Տերպեդեան*, 2000:
- . Մեծ Պահքի խորհրդածություններ, հր. Դ., *Յովնան արք. Տերպեդեան*, 2000:
- . Modern Western Armenian, *Dora Sakayan*, 2000.
- . Գաբեգին Ա.ի երկերի բառարան, 2000:
- . Նայոց Եկեղեցին, *Օրմանեան Պատրիարք* (հայերեն և Անգլերեն), 2001:
- . Խմբուրիս աղօթքով, *Յովնան արք. Տերպեդեան*, 2001:
- . Օրմանեան Սրբազանի կեանքն ու գործը, *Վահրամ Բարունեան*, 2001:
- . The Relationship of the Armenian Church with other Christian Churches, *Hagop Nersoyan* (վերհրապարակություն), 2001:
- . A brief Introduction to the Armenian Church, *Hratch Chilingirian*, (վերհրապարակություն), 2001:
- . Գաբեգին Ա.ի Գանադա այցելության առիթով, 2001:
- . Նայոց Եկեղեցին՝ Կեանքի ճանապարհ, *Յովնան արք. Տերպեդեան*, 2001:
- . Ս. Ծննդեան և Ս. Յարութեան փոներու ճրագալոյցի ընթերցումներ, 2001:
- . Նայ Եկեղեցին, *Բարգէն արք. Կիլեսեդեան*, 2002:
- . Փունջ մը Քարոզներ, հր. Գ., *Յովնան արք. Տերպեդեան*, 2002:
- . The Christology of St. Nerses, *Arch. Hovnan Derderian*, 2002.

. Reflections on the 1700th Anniversary of Christianity in Armenia, *Arch. Hovnan Derderian*, 2002.

. Աղօթագիրք ձօնուած Ռագմիկ Նաքիմեանի յիշապակին, 2002:

. Նոգեշունչ մանրապարումներ, *Յովնան արք. Տէրպէրեան*, 2002:

. Նաւարով խոսարովանիմ, 2002:

. Խմորոյինք աղօթքով, *Յովնան Արք. Տէրպէրեան*, 2002:

. Յիսուսի կեանքը, 2002:

. Յիսուսի առակները, 2002:

. Յիսուսի բժշկութիւնները, 2002:

. Յիսուսի հրաշքները, 2002:

. Այլոյն «Մոնթրէալահայ Արուսարագէրներ», 2002:

Բ. ՇՐՋԱՆ – ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍ

2003-2011

2003էն սկսեալ, երբ Գերշն. Յովնան Արք. Տէրպէրեան, Թեմիս Առաջնորդութիւնը սրանձնեց, ան նոյն նպարակներով եւ լրջութեամբ դարձեալ շարունակեձն հեղանուր եղաւ իրագործելու բագմաթիւ հրապարակութիւններ, մեր ժողովուրդին օգրակար հանդիսանալու նպարակով: Նրապարակութիւնները կարարուեցան եւ կը շարունակեն կարարուիլ հայերէն կամ անգլերէն լեզուներով:

Պարմութեան համար, հոս ալ կ'արձանագրենք Տէրպէրեան Սրբագանին հեղինակած աշխարանքներուն, ինչպէս նաեւ իր հովանաւորութեամբ իրագործուած՝ 2003էն մինչեւ 2011ի Մայիս ամիսը հրապարակուած գիրքերուն ցուցակը.-

. Նարեկ Աղօթամարեանի 1000ամեակին նուիրուած յօդուածներու հաւաքածոյ:

. Գրգանի Աղօթագիրք:

. Նաւարով խոսարովանիմ:

. Փունջ մը քարոզներ, Ղ. հր., *Յովնան Արք. Տէրպէրեան*:

. Spiritual Reflections, *Յովնան Արք. Տէրպէրեան*:

. Spiritual Reflections, Return to God, *Arch. Hovnan*

Derderian.

. Պարարագի գիրք հաւարացեալներու համար:

. The Armenian Church – A Brief Introduction, *Hratch Chilingirian*.

. Նայոց Եկեղեցին, *Օրմանեան Պարրիսարք*:

. The Faith of the Armenian Church - The Teacher's Book, *Hagop Nersoyan*.

. The Faith of the Armenian Church - The Student's Book, *Hagop Nersoyan*.

. Գրքոյլ՝ Վագգէն Ա.ի վախճանման 10ամեակին առթիւ, *Յովնան արք. Տէրպէրեան*:

. Ծաղկաքաղ, *Յովնան արք. Տէրպէրեան*:

- . Նոգեւոր պարգամներ, *Գարեգին Ա.*:
- . Քրիստոնէական կրօնքի գիւրդիքներ (հայերէն եւ անգլերէն):
- . Աղօթագիրք:
- . Նաւարքի վերագարթօնք - "Renaissance of Faith" Գարեգին Բ.ի հովուապետական Բ. այցելութեան առթիւ:
- . Նաւարով խոստովանիմ, աշխարհաբար եւ անգլերէն թրգմ., *Տաճար Ծ. վրդ. Եսր-պրմեան:*
- . Կիրակնօրեայ շողարձակ խոհեր, *Վարդան Ա. քինյ. Տիւրքեան:*
- . Մենք (Menk: We Armenians), հայ. եւ անգլ., *Սրեփանոս քինյ. Տիւրքեան:*
- . Ս. Պապարագ Նայց. Առաքելական Եկեղեցոյ - Divine Liturgy of the Armenian Apostolic Church, Դ. փայգր.:
- . Փունջ մը քարոզներ, Ե. հր., *Յովնան արք. Տէրպէր-եան:*
- . Աստուածահաւեր պարգամներ, *Յովնան արք. Տէրպէրեան:*
- . Միասնաբար Կառուցենք Արեւմտեան թեմի Մայր Տաճարը:
- . The Church of Armenia, *Arch. M. Ormanian.*
- . Words unto God from the Depths of My Heart.
- . The future of the Diocese is in our hands.
- . 1600ամեայ Խորհուրդ:
- . Դպրոցն Ահա՛ Նայկական, *Ժագ Յակոբեան:*
- . Աղօթքներ եւ Նաւարքի կարեւոր գիւրդիքներ:
- . Նոգեշունջ մանրապարտումներ, Դ. հր., *Յովնան արք. Տէրպէրեան:*
- . Նոգեշունջ Մանրապարտումներ, Ամբողջական Նաւաթաճոյ, *Յովնան րք. Տէրպէ-րեան:*
- . Prayer Mirrors Your Life.
- . Տօն Սրբոց Ղեւոնդեանց քահանայից, 2006:
- . Պապարագամարոյց Նայց Առաքելական Ուղղափառ Եկեղեցոյ, բնագիր եւ մեկնու-թիւն, պարբերաբար *Արշէն Ա. քինյ. Այվազեան*, 2005 (հայ. եւ անգլ.):
- . Կրօնի դասագիրքեր (չորս հատոր), *Նայկ Մարտիրեան:*
- . A History of the Armenian Church, *Hagop Nersoyan.*
- . Book of Sermons, *Arch. Hovnan Derderian.*
- . Յիսուսի կեանքը - The Life of Jesus.
- . Յիսուսի առակները - Parables of Jesus.
- . Յիսուսի բժշկութիւնները - The Healings of Jesus.
- . Յիսուսի հրաշքները - The Miracles of Jesus.
- . Տիրոջ Խորանը, *Յովսէփ Ա. քինյ. Յակոբեան:*
- . 20ամեակը՝ Ճանապարհ Նոր արշալոյսներու, *Յովնան արք. Տէրպէրեան:*
- . Ի Խորոց սրբի խօսք ընդ Աստուծոյ, Աղօթագիրք:

- . Աղօթել եւ Աստուած կը Պատասխանէ - Ընդհանրական Աղօթագիրքը - *Pray and God Answers: The Family Prayer Book, Fr. Stepanos Dingilian.*
- . Նախադրի ոյժը, *Յովսէփ Ա. քհնյ. Յակոբեան:*
- . Parish Council Manual, 2007.
- . The Lenten Journey, Spiritual Reflections - Նոգևոր Ըամնապարհորդութիւն, *Յովնան արք. Տէրպէրեան,* 2007:
- . Աւագ Շաբաթ, Դուռն Յարութեան, *Յովնան արք. Տէրպէրեան,* 2007:
- . Տէր, լսէ՛ աղօթքս, *O Lord, Hear My Prayer,* 2007:
- . Նոր 80ամեակի հեռանկարներ ու ծրագիրներ, *Յովնան արք. Տէրպէրեան - New Perspectives և Programs for the forthcoming 80 years (2007), Arch. Hovnan Derderian.*
- . The New Oxford Annotated Bible with Apocrypha (Revised Standard Version) 2007.
- . The Church of Armenia, *Arch. M. Ormanian,* 2007.
- . Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Տայոց Վեհապառ Տայրապետի Տոմարապետական Գ. այցելութիւնը Արեւմտեան թեմին, Նոյեմ. 1-2, 2007 - The Third Pontifical Visit of His Holiness Karekin II to Western Diocese, Oct. 1-2, 2007.
- . Տայ Առաքելական Եկեղեցւոյ Նոր պարզամախօսը, *Տաճար Յ. վրդ. Եսարպրդեան,* 2007 - A New Spokesman for the Armenian Apostolic Church, *Very Rev. Dz. V. Dajad Yardemian,* 2007.
- . Studies in Armenian Church, Origins, Doctrine, Worship, *Fr. Zaven Arzoumanian,* Burbank, 2007.
- . Փոնջ մը քարոզներ, հր. Զ., *Յովնան արք. Տէրպէրեան:*
- . A tribute to His Eminence Arch. Hovnan Derderian on the occasion of his 50th Birthday.
- . The Armenian Bible: A Symposium Celebrating the 1600th Anniversary of the Discovery of the Armenian Alphabet and the Translation of the Bible into Armenian, Editor: *Barlow Der Mugrdechian,* 2007.
- . History of Ghevond The Eminent Vardapet of The Armenians (VII Century), 2nd Edition, Translation, Introduction and Commentary, *Fr. Zaven Arzoumanian,* 2007.
- . Faith in Action, Conversation with Arch. Hovnan Derderian on his life, service to the community, faith and views, *Ronald Alepian,* 2007.
- . Տաղորդութիւն, *Տաճար Յ. վրդ. Եսարպրդեան,* 2008:
- . Bishop Ukhtanes Of Sebastia (X Century), History of Armenia Part II., Translation, Introduction and Commentary, *Fr. Zaven Arzoumanian,* 2008.
- . Մանուկներու Աղօթագիրք, 2008:
- . Նոր Կրակարան Յիսուսի Քրիստոսի, 2007:
- . Պարարագամարոյց, 2008:
- . Theology of the Armenian Apostolic Church, Introduction, *Fr. Zaven Arzoumanian,* 2008.
- . Սիրոյ Աղանիւն, *Յովսէփ Ա. քահանայ Յակոբեան,* 2008:
- . Studies in Armenian History V-XIII Century, *Fr. Zaven Arzoumanian,* 2008.
- . Պարմութիւն Արեւմտեան թեմի - 80 Տարիներու ծառայութիւն: 2008 - History Of The

Western Diocese, 80 Years of Service, 2008:

. Ordination and Consecration of Deacon Vahe Abovian and Deacon Mayis Shahbazyan by H.E. Archbishop Hovnan Derderian, Primate, May 29, 2008.

. Երգեցողությունը Սուրբ Պատարագի - Chants of the Divine Liturgy.

. Աստուածաբանություն Նայասարանայց Առաքելական Ուղղափառ Եկեղեցու, Ներածություն, *S. Ջալեն Ա. փյ.* Արգունանեան:

. Նախադրվ խոսքովանիմ, Բ. Կապր. աշխարհաբար եւ անգլերէն, թրգմ.՝ *Տաճար Յ. Վրդ. Եսրպրանեան:*

. Նոր Կրթական (Արեւմտահայերէն):

. Bible in the Armenian Church, *Fr. Vahan Hovhannes sian.*

. Armenian Sacraments (Brochures).

. Փունջ մը քարոզներ, հր. Է., *Յովնան արք. Տէրպէրեան:*

. Մեծ Պաշտ խորհրդածություններ, *Յովնան արք. Տէրպէրեան:*

. Նոգետը խմբերգներ եւ Կապր. *Մանուկեան:*

. Փունջ մը քարոզներ, հր. Ը., *Յովնան արք. Տէրպէրեան:*

. Ուղեցոյց Նովուական կեանքի, *Յովնան արք. Տէրպէրեան:*

. Քահանային 40օրեայ ճանապարհը, *Յովնան արք. Տէրպէրեան:*

. Միտքէն դէպի Սիրը - Աստիճանի ընտրանի, *Յովնան արք. Տէրպէրեան, Նաաքեց - կազմեց Նայկանուշ Մեսրոպեան:*

. «Նայր մեր» Տէրունական աղօթքի մեկնություն մանուկներու համար, *Յովնան արք. Տէրպէրեան:*

. A Path to the 21st Century - Pontificate of Vasken I Catholicos of All Armenians, *Fr. Zaven Arzoumanian.*

. Studies in the Armenian Church - Origins, Doctrine, Worship, *Fr. Zaven Arzoumanian.*

. Նայ Եկեղեցու քարոզարարիման հոգեւորականներ, *S. Ջալեն Ա. փ. Արգունանեան:*

. The Book of Canon Law, *Fr. Zaven Arzoumanian.*

. Ինչո՞ւ Նայերս մեր եկեղեցիները կ'օժենք, *Տաճար Յ. Վրդ. Եսրպրանեան:*

. Մանրապարումներ եւ Խոհեր, *Յովնան արք. Տէրպէրեան:*

Նայ Առաքելական Եկեղեցու Արեւմտեան թեմի հրապարակական աշխատանքները անդու կը շարունակուին շտաբի թեմի առաջնորդ՝ Յովնան արք. Տէրպէրեանի անխնայ ջանքերուն, անոր հետապնդումներուն ու քաջալերանքին:

Verba volant, Scripta Manent (Խօսքերը կը թռչին, իսկ Գրությունները կը մնան) կ'ըսէ լատինական հին առածը: Յովնան Սրբազան համոզուած է այս իրականության: Այդ համոզումը խրած է իր հոգեյարակին խորը, որմէ ներշնչուած եւ զապանակուած անխնայ կը գրէ, կը հրապարակէ, կը հետապնդէ, կը քաջալերէ գրասէր եւ գրագէտ անձնատրություններ եւ կ'ուզէ

հրապարակել ամեն արժեքատու աշխարանք՝ ուրիշներու հոգեկան եւ մտաւոր աշխարհները լուսաւորելու եւ զանոնք հոգեպէս ու մտապէս հասարակելու հիմնական մտահոգութեամբ:

Այս քանի մը էջերը յստակ գաղափար մը կու տան ընթերցողներուն՝ Գանատայի նախկին առաջնորդ եւ ներկայիս Միացեալ Նահանգներու Արեւմտեան թեմի առաջնորդ՝ Յովնան արք. Տէրպէրեանի՝ հրապարակչական առաքելութեան հանդէպ ունեցած գիտակից պաշտամունքին, անոր հոգիին եւ գրական-հրապարակչական իրազործումներու ծառայի մասին:

Verba volant, Scripta Manent – այս ասացումաձքը որքա՛ն կը պատշաճի Սրբազանին գրասէր հոգիին, մտքին եւ հրապարակչական աշխարանքին, որոնք կը մնան վկաները անոր անվիաս գործունէութեան եւ իրազործումներուն: Իրազործումներ, որոնք միշտ օրինակելի են, գնահատելի ու վարակիչ:

ՏԱՃԱՏ Ծ. ՎՐԴ. ԵԱՐՏԸՄԵԱՆ